

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

NÁZEV:

**POJĎTE S NÁMI ZA
POHÁDKOU**

1	Identifikační údaje o škole.....
1.1	Název ŠVP.....
1.2	Údaje o škole.....
1.3	Zřizovatel.....
1.4	Platnost dokumentu.....
2	Obecná charakteristika školy.....
2.1	Velikost školy.....
2.2	Lokalita školy.....
2.3	Charakter a specifika budovy.....
3	Podmínky vzdělávání.....
3.1	Věcné podmínky.....
3.2	Životospráva.....
3.3	Psychosociální podmínky.....
3.4	Organizace chodu.....
3.5	Řízení mateřské školy.....
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....
3.7	Spoluúčast rodičů.....
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami....
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....
4	Organizace vzdělávání.....
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....
5.1	Zaměření školy.....
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....
5.3	Metody a formy vzdělávání.....
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka 23
6	Vzdělávací obsah.....
6.1	Integrované bloky.....
6.1.1	Kdo jsem já, kdo jsi ty a všichni jsme kamarádi.....
6.1.2	Společně s kamarády poznávám o objevuji svět.....
6.1.3	Vše to co má rád a na co se těším.....
6.1.4	Chci být zdravý.....
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....
6.3	Dílčí projekty a programy.....
7	Systém evaluace.....

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: "Pojďte s námi za pohádkou" - za vrátky naší zahrádky

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola POHÁDKA, Brno, Běloruská 4, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Běloruská 4, Brno, 62500

KONTAKTY:

e-mail: ms_pohadka@volny.cz,

web: www.pohadka-skolka.cz

REDIZO: 600106497

IČO: 75001616

IZO: 107601001

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Simona Ulbrichová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Simona Ulbrichová, Zdeňka Dvoranová a kolektiv pedagogů MŠ

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Statutární město Brno, Městská část Brno – Bohunice, Dlouhá 3, 625 00 Brno

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Statutární město Brno, Městská část Brno – Bohunice, Dlouhá 3, 625 00 Brno

KONTAKTY:

Ing. Antonín Crha

starosta

crha@bohunice.brno.cz

Milan Hrdlička

místostarosta

hrdlicka@bohunice.brno.cz

Tel.: 547 423 810

Fax: 547 352 946

e-mail: info@bohunice.brno.cz

ID datové schránky: hm2byk9

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST	DOKUMENTU:	od	1.9.2022-	31.8.2025
VERZE		ŠVP:		2
ČÍSLO	JEDNACÍ:	běl		210/22
DATUM	PROJEDNÁNÍ V	PEDAGOGICKÉ	RADĚ: 27.	8. 2022

.....

.....

.....

ředitel školy
školy

Simona

Razítko

Ulbrichová

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita	školy:	112
Počet	tříd:	4
Počet	pracovníků:	18

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola „Pohádka“ je čtyřtřídní účelová sídlištní škola, umístěná uprostřed sídliště Bohunice, v těsném sousedství základní školy a zdravotního střediska, v blízkosti nákupního střediska a Úřadu městské části Brno – Bohunice. Od 1. 1. 2003 má škola právní subjektivitu. Původně trojtřídní mateřská škola zvýšila kapacitu v březnu 2010 otevřením čtvrté třídy, která vznikla rekonstrukcí bývalé kotelny, vzdálené zhruba 30 m od mateřské školy. Pojmenovali jsme ji „Chaloupka“.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Mateřská škola Pohádka je sídlištní mateřská škola v klidné části obce, rozdělená na hlavní budovu se třemi třídami, která je jednopodlažní a přízemní bezbarierové odloučené pracoviště Chaloupku s jednou třídou. V hlavní budově jsou dva vchody, kterými se vchází do hal a po té do jednotlivých tříd. Třída Zajíčků je v přízemí a v prvním podlaží se vchází jednotlivými vchody do třídy Myšek a Žabek. Mateřská škola Pohádka nabízí možnost výběru pro rodiče při volbě komornějšího bezbarierového prostředí odloučeného pracoviště Chaloupka a ostatními třemi třídami hlavní budovy. Všichni zaměstnanci jsou seznámeni s vizí mateřské školy "Veselé a spokojené dítě - spokojení rodiče" a snaží se o partnerský přístup k rodině dětí a naplňování myšlenky vize.

Budovy jsou zrekonstruované s rozlehlými plochami školní zahrady rozdělené na čtyři části pro čtyři třídy. Velká školní zahrada je vybavená dřevěnými i

kovovými průlezkami a houpačkami, zahradním nábytkem a zahradním domečkem, který je využíván k úschově hraček, koloběžek, trojkolek a ostatního sportovního náčiní. Děti zde mají možnost starat se o pěstitelské koutky a vidět rozrostlou vegetaci a sledovat a objevovat přírodu a některé rostliny. Na zeleninových a květinových záhoncích, o které pečlivě pečují provozní zaměstnanci, mají děti možnost pozorovat jak se dají vypěstovat některé plodiny a podporovat tím vztah k živé přírodě.

Ve třídách jsou děti věkově smíšené a provoz MŠ je celodenní. Mateřskou školu mohou navštěvovat děti do počtu 112, pod vedením kvalifikovaných pedagogických pracovníků, kteří si každoročně obohacují vzdělání v oblasti předškolní výchovy a využívají moderní metody a formy v oblasti předškolní pedagogiky. Dále máme v MŠ zkušené asistenty pedagoga, kteří se věnují dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a nerovnoměrnostmi ve vývoji. Na péči o děti se podílejí provozní pracovníce a o zdravou vyváženou stravu se starají zkušené kuchařky spolu s vedoucí školní kuchyně.

Třídy jsou velké, prostorné, rozdělené na učebnu se stolečky odpovídající věkovému složení dětí a hernu s kobercem, která slouží po obědě jako lehárna. Lehátka se denně rozkládají a opět uklízejí do vestavěných úložných skříní. Každá třída má svůj kabinet, kam může ukládat výukové materiály a didaktické pomůcky, sloužící ke vzdělávání. Ve všech třídách je moderní nábytek odpovídající věkovému složení dětí. Postupně doplňujeme třídy hračkami pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, nadané a děti mladší tří let. K těmto účelům také slouží místnost na kroužky a nadstandardní aktivity, tzv. keramická dílna, kterou využíváme i pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vybavení tříd je spíše nadstandardní, každá třída má klavír, radiomagnetofon, televizi, DVD, notebooky pro učitelky tablety pro integrované děti. V odloučeném pracovišti je k výuce interaktivní tabule. Hračky a učební pomůcky doplňujeme průběžně, děti mají velký výběr mezi klasickými i novinkami.

V sousedství mateřské školy je základní škola Arménská, kterou navštěvují naši předškoláci a připravují se hravou formou s prostředím ZŠ. Druhá ZŠ je v blízkém okolí, kam chodíme na vánoční besídky a akademie. V nedalekém Centru volného času starší děti navštěvují keramický kroužek.

Dopravní dostupnost školy:

blízkost parkování 200 m, dopravní dostupnost tramvajovou a autobusovou dopravou 500 m

Informace z historie školy:

Více než 40 let stará MŠ

Historie mateřské školy není příliš dlouhá, byla postavena v roce 1977. Provoz mateřské školy byl zahájen v říjnu téhož roku. MŠ má vlastní kuchyni a keramickou dílnu přebudovanou ze školnického bytu v roce 2016. Od 26. 1. 1999 se mateřská škola jmenuje „Pohádka“. Po přechodu do právní subjektivity od 1. 1. 2003 se školní jídelna a MŠ sloučily v jeden právní subjekt. 15. 3. 2010 byla otevřena čtvrtá třída - odloučené pracoviště vzniklo přebudováním nedaleké kotelny a dostalo jméno „Chaloupka“.

Vize mateřské školy je návrat k tradiční rodinné výchově: " Veselé a spokojené dítě - spokojení rodiče"

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory (dle příslušných předpisů) a uspořádání, které vyhovuje různorodým skupinovým i individuálním činnostem dětí podle požadavků RVP PV. Hračky jsou umístěny tak, aby byly dětem volně přístupné, mohly si je samostatně brát dobře a se orientovaly v jejich uložení. Děti pro předškoláky jsou umístěny v horních policích. Děti se svými pracemi významně podílejí na výzdobě interiéru mateřské školy a rodiče mohou tyto práce shlédnout jak v prostorech celé budovy MŠ, tak i na plotě, kde je celoročně obnovovaná a vystavovaná „Galerie na plotě“. Škola je vybavena novým moderním nábytkem, audiovizuální technikou, keramickou pecí, interaktivní tabulí v budově Chaloupka a pomůckami a hračkami na velmi dobré úrovni, které postupně dokupujeme tak, aby byly co nejvíce přístupné i potřebám dětí. Nábytek v každé třídě mateřské školy respektuje heterogenní věkové složení dětí, je moderní a volně dostupný dětem a jejich různorodé výšce. Police jsou většinou otevřené a děti si mohou volit hry podle vlastní volby a potřeb. Každá třída má svou část školní zahrady s pískovištěm pro každou třídu. Školní zahradu plánujeme zrekonstruovat a začlenit do ní herní a pěstitecké koutky. Na školní zahradě jsou herní prvky odpovídající platným normám a bezpečnostním požadavkům. Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní požadavky a hygienické normy dle platných předpisů (požadavek RVP PV).

- postupné dokupování didaktických pomůcek- v rozmezí dvou let
- oprava podlah v halách- v rozmezí dvou let
- architektonické řešení školní zahrady a její realizace do roku 2025
- obohacení o nové prvky (zahrada)- výhledově
- zapojení environmentální výchovy- průběžně
- dovybavit třídu novým nábytkem a najít řešení a možnosti uspořádání stávajícího prostoru tak, aby vyhovovala podmínkám pro děti ne tříleté a děti se speciálními vzdělávacími potřebami-*průběžně*

3.2 Životospráva

Je zachována vhodná skladba jídelníčku a dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů (konvektomat). Jsme zapojeni do rozvojového programu

dietního stravování a zkušené kuchařky spolu vedoucí školní kuchyně se snaží připravit dětem zdravou stravu pro děti s dietním omezením nebo intolerancí.

Každodenně mají děti v nabídce čerstvou zeleninu a ovoce a paní kuchařky připravují jídla tak, aby dětem nejen chutnaly, ale upoutaly je i vizuálně. Pedagogové vedou děti k dodržování pravidelného pitného režimu. Děti pitný režim sice dodržují, ale učitelka musí hlavně u nově přichozících dětí dohlížet na dodržování pitného režimu.

Je zajištěn pravidelný denní řád a rytmus, který je však natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Děti jsou každodenně a dostatečnou dobu venku, program činností je organizován a přizpůsobován kvalitě ovzduší (RVP PV). Ve třídě není dostatečný prostor, volný pohyb je z důvodu bezpečnosti omezen, upraven třídními pravidly. Na školní zahradě je dostatečný prostor k volnému pohybu a spontánním hrám. Na školní zahradě jsou herní prvky vyhovující bezpečnostním normám.

3.3 Psychosociální podmínky

Pedagogické pracovnice se snaží věnovat vztahům mezi dětmi, nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany). Pedagogové a celý kolektiv MŠ se snaží citlivě a empaticky komunikovat s rodiči i dětmi. Pro děti se sníženou adaptabilitou je nabídnuta postupná adaptace dle potřeby i za přítomnosti rodičů. Respektujeme režim dětí s přiznaným podpůrným opatřením a děti ne tříleté. Podle aktuálních možností za spolupráce školního asistenta usnadňujeme dětem adaptaci v MŠ. Učitelé respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají uspokojování potřeb nenásilnou, citlivou formou. Děti nejsou zatěžovány zbytečným spěchem a chvatem. Všechny děti mají rovnocenné postavení a není nikdo znevýhodněný. Děti mají vytvořena svá pravidla slušného chování (ve třídě, v šatně, na zahradě) a snaží se je průběžně doplňovat, učitelky společně dbají na jejich dodržování, tak aby byl vytvořen kolektiv dobrých kamarádů. Pedagogové dávají dětem jasné a srozumitelné pokyny. Třídní kolektiv je pro děti dobrým pohodovým zázemím. Učitelky se snaží jednat s dětmi citlivě, v klidu a pohodě. Při práci s dětmi se snažíme uplatňovat pedagogický styl s nabídkou spoluúčasti a samotným rozhodováním dětí (tematické učení, kooperativní učení a prožitkové učení). Pedagogové zbytečně neorganizují děti. Vzdělávací nabídka odpovídá vzdělávacím potřebám předškolního dítěte. V každé situaci reagovat přiměřeně, citlivě, v klidu, bez shonu a nestresovat děti spěchem, učitelky napomáhají při zvládnutí zátěžových situací a respektují individuální potřeby dětí. Pedagogové respektují individuální potřeby dětí. Informace pedagogové

od rodičů získávají ze vstupních formulářů o dítěti a při konzultačních hodinách daných MŠ a prohlubují spolupráci s rodinou neformálními rozhovory na akcích pro rodiče a děti. Pedagogické pracovnice se věnují vztahům mezi dětmi, nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany). Citlivě přistupujeme k rodičům s návrhy na řešení konfliktů- automaticky.

- *Zaměřit se na důslednost při dodržování pravidel v jednotl. třídách a zapojovat systém autoevaluace dětí /formativní hodnocení/v každé třídě, zvolit viditelnou formu autoevaluace především u starších dětí, předškoláků. – **termín od začátku každého nového školního roku***
- *Dodržovat půlhodinovou délku odpočinku a promýšlet klidové činnosti pro všechny věkové kategorie, s předškoláky využívat tuto dobu pro přípravu na školu.- **od začátku každého nového školního roku***
- *Zaměřit se na bližší seznámení rodičovské veřejnosti s diagnózami typu PAS a autismus- plenární schůze SRPMŠ*
- *Využívat a vhodně volit vzdělávací nabídku, která odpovídá potřebám a úrovni dětí- od počátku školního roku*
- *Využít školících center s nabídkou seminářů z oblasti metod výchovně vzdělávací práce-především školení zaměřené na speciální vzdělávací potřeby dětí, děti mimořádně nadané a děti mladší tří let a polytechnické vzdělávání*

3.4 Organizace chodu

Denní řád umožňuje reagovat na individuální potřeby dětí, aktuální změny režimu den. Pravidelně jsou zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity a cviky na plochu nohu a správné držení těla. Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Dětem se snažíme ve třídách vytvářet pocit zázemí a bezpečí prostřednictvím hracích koutků, pestré vzdělávací nabídky. Při nástupu dítěte do MŠ je přizpůsoben adaptační režim podle individuálních potřeb. Děti se mohou účastnit jak individuální, tak skupinové či frontální činnosti. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený a to včetně aktivit nad rámec běžného programu. Během dne mají děti dostatek času na spontánní hry, avšak prostory vždy neumožňují ponechat rozehranou hru a pokračovat v ní později (např. odpoledne). Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby byla podpořena vlastní iniciativa a byla umožněna touha objevovat a poznávat podle svého tempa. Děti mají možnost účastnit se činností v různě velkých skupinkách. Podle potřeby mají děti s horší adaptabilitou možnost nezúčastnit se společných činností a uchýlit se na

domluvené místo či koutku. Denní rytmus umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí i aktuální situaci. Realizace plánovaných činností je promyšlena s dostatečným předstihem a za použití širokého výběru pomůcek v jednotlivých kabinetech. Počty dětí ve jednotlivých třídách jsou dle platné legislativy a spojování tříd je maximálně omezeno.

- *Dodržovat půlhodinovou délku odpočinku a promýšlet klidové činnosti pro všechny věkové kategorie, s předškoláky využívat tuto dobu pro přípravu na školu.- od počátku školního roku*
- *Využívat širokou nabídku didaktických pomůcek při práci s dětmi .Postupně doplňovat materiály a pomůcky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí mimořádně nadané a děti ne tříleté.*
- *Najít řešení a promýšlet možnosti uspořádání stávajícího prostoru tak, aby vyhovovala podmínkám pro děti všech věkových skupin a dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.*

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti , úkoly a pravomoci všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny. Vnitřní informační systém je funkční. Všechny učitelky mají na třídě informační techniku v podobě tabletu , notebooku, či počítače a je zřízena emailová adresa jednotlivých tříd , na kterou ředitelka MŠ pravidelně posílá informace spojené s chodem , provozem. Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel (pracovní náplně, vnitřní předpisy MŠ). Na pracovišti MŠ panuje atmosféra důvěry a vzájemné spolupráce a otevřenosti zaměstnanců navzájem a taktéž k rodičům. Ředitel školy průběžně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Pedagogický kolektiv pracuje jako tým a spolupracuje s rodiči aktuálně podle potřeb . Plánování pedagogické práce je funkční a využívá přechodí zpětnou vazbu . Ředitel spolu s kolektivem MŠ vypracovává a inovuje ŠVP na základě předchozí evaluace. Spolupráce se spolupracujícími subjekty (zřizovatel, OŠML MMB, KÚ JMK OŠ, OSPOD BRNO, KPPB Brno, SPC Štolcova, Hasiči Rosice, ZŠ ARMÉNSKÁ A VEDLEJŠÍ, DOMOV DŮCHODCŮ Naděje ARMÉNSKÁ, Logo Vsetínská, CVČ Lány, Hokejbal-Head, Pastelka rodinné centrum, Chráněné dílny , Mezi námi- přečti , Polytechnické učiliště Jílová .

- *Vytvářením dobrých vztahů rozvíjet spolupráci pro přínos mateřské škole- - termín od počátku každého nového školního roku*

- *Přihlásit učitelky na semináře k inovaci, evaluaci ŠVP (zvláště nové p. učitelky), diagnostika dětí, diagnostický arch.- - termín od počátku nového školního roku*
- *Promyslet oprávněné požadavky ze strany rodičů, neoprávněné vysvětlit na schůzce SRPMŠ*
- *Rodiče na schůzce upozornit na nutnost pravidelného sledování informací o činnosti a akcích MŠ,, rodiče chybějících dětí informovat o akci prostřednictvím písemné zprávy.- termín od počátku nového školního roku*
- *Pedagogové , kteří potřebují doplnit ICT vzdělání si vyberou vhodné školení a doplní se potřebné znalosti . Pravidelně číst zprávy na emailu třídy.-průběžně- termín od počátku nového školního roku*

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogičtí zaměstnanci mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti , kterým chybí část odbornosti si ji průběžně doplňují. Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel (pracovní náplně, vnitřní předpisy MŠ). Na pracovišti MŠ panuje atmosféra důvěry a vzájemné spolupráce a otevřenosti zaměstnanců navzájem a taktéž k rodičovské veřejnosti. Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají podle plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na příslušný školní rok a podle individuálního plánu profesního rozvoje. Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu a vytváří prostředí pro další profesní růst. Rozpis přímé pracovní doby pedagogů je vždy organizován tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Podle potřeb MŠ je zajištěno optimální překrývání činnosti učitelů. Díky dlouholetým zkušenostem většiny zaměstnanců preferujeme spolu s celým kolektivem laskavý rodinný přístup ve vztahu k dětem. Pedagogové jednají a chovají se a pracují profesionálním způsobem. Spolupracujeme úzce se poradenskými psychology a odborníky z PPP, SPC , Ranná péče, OSPOD. Na logopedii navazujeme v kroužku Povídalek , který vede proškolený pracovník

- *Motivovat rodiče ke spolupráci formou účasti při logopedickém cvičení logopedky s dítětem a formou následného domácího procvičování*
- *Zapojovat více logopedických chvil na procvičování a gymnastiku mluvidel v běžném dni využít znalostí ze seminářů zaměřených na logopedii v předškolním vzdělávání - termín od počátku nového školního roku*

- *Zvyšovat kvalifikovanost učitelek účastí na seminářích zaměřených na vzdělávání dětí dvouletých a individualizaci předškolního vzdělávání, dětí nadaných a dětí se speciálními vzdělávacími potřebami*
- *Motivovat učitelky k prohlubování vzdělávání formou seminářů, využít jejich účasti na vzdělávacích akcích k předání informací na pedagogické poradě ostatním.*
- *Vytvářením dobrých vztahů rozvíjet spolupráci pro přínos mateřské školy-- termín od počátku každého nového školního roku*

3.7 Spoluúčast rodičů

Pedagogové se snaží o spolupráci s rodiči na základě partnerství. Je snaha , aby panovala oboustranná důvěra, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Informujeme rodiče o pokrocích dítěte formou neformálního partnerského rozhovoru a konzultačních hovorových hodin určených školou. Rodiče mají možnost se podílet na dění v mateřské škole, účastnit se společných akcí /tvořivá odpoledne dětí a rodičů 4xza rok, seznamovací akce na školní zahradě- Dýňování ,Den otců-soutěživé odpoledne..., jarmark/ .Plně funguje spolupráce se SRPMŠ. Informujeme rodiče o pokrocích dítěte formou neformálního partnerského rozhovoru a konzultačních hovorových hodin určených školou. Chráníme soukromí rodiny , zachováváme diskretnost v jejich vnitřních záležitostech. Jednáme s rodiči taktně, nezasahujeme do života a soukromí rodiny. Mateřská škola se snaží spolupracovat s rodinou, zaměřuje se na "návrat k tradiční rodinné výchově" s vizí MŠ "Šťastné dítě , spokojení rodiče"

- *Otázky dotazníku formulovat tak, abychom získali přehled o tom, zda se rodiče se ŠVP seznámili, zda dětem i rodičům vyhovuje, zda mají k němu připomínky či náměty pro další spolupráci, zda poskytuje mateřská škola výchovně vzdělávací proces dle jejich představ, zda se děti cítí v MŠ bezpečně a spokojeně.*
- *Promýšlet nabídku činností tak, aby byla pro rodiče a děti zajímavá, poutavá.- - termín od počátku nového školního roku*
- *Případné problémy řešit citlivě ve vztahu k dětem i rodičům .Využívat konzultačních hodin určených školou. - termín od počátku nového školního roku*

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je maximálně příznivé a bezpečné pro děti s SVP/dlouholeté zkušenosti se začleňováním dětí s SVP a zdravotním znevýhodněním/. V mateřské škole je dostatečné množství kompenzačních pomůcek a didaktického materiálu pro práci s dětmi s SVP. Máme k dispozici místnost určenou pro zachování klidného zázemí pro práci s konkrétním dítětem s SVP a pedagogem, AP. Je zajištěna kvalitní podoba podmínek v MŠ , škola úzce spolupracuje s konkrétním poradenským zařízením, PPP, SPC Štolcova, Ranná péče, KPPB Brno.... Mateřská škola úzce spolupracuje s rodinou a domlouvá se na dalších pedagogických postupech a ohledem na doporučení daného poradenského zařízení. Ve třídě, ve které je dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, je snížený počet dětí podle aktuální platné legislativy. Od třetího stupně výše dle diagnostikovaného podpůrného opatření doporučeného poradenským zařízením, je přítomen asistent pedagoga ve třídě. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá podle vhodného komunikačního systému odpovídajícího individuálním potřebám dětí. Personál MŠ je informován o zvláštностech jednotlivých dětí s PO.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola podle aktuálních možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti mimořádně nadanému/po poradě se poradenským zařízením, SPC, PPP/rozvíjet jeho talent prostřednictvím vybavení třídy a širším obsahem vzdělávání . Mateřská škola se postupně vzdělává a proškoluje pedagogy v oblasti mimořádně nadaných dětí a vybavuje se širší nabídkou materiálu pro tyto děti. Vzdělávání dětí probíhá stimulací potenciálu nadaného dítěte odpovídající materiálním a technickým vybavením školy . Přistupujeme při vzdělávání těchto dětí k možnosti samostatné práci dítěte s náročnějším zadáním. Pedagogové vedou tyto děti k samostatnosti při plnění úkolů, podporují zvědavost dítěte rozšířenou vzdělávací nabídkou. Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení a dalšími subjekty a vzdělávacími institucemi zaměřenými na práci s nadanými dětmi.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzhledem k heterogenním třídám v MŠ jsou podmínky pro vzdělávání dětí dvouletých postupně dotvářeny dokupováním vhodných hraček a specifických pomůcek pro zajišťování pocitu bezpečí a jistoty. Hračky pro dvouleté děti jsou umístěny v dolních políčkách, starší děti mají hračky umístěny výše. Ve třídě, kde se ne tříleté děti nacházejí je snížený počet dětí podle platné legislativy. Prostor je dostatečný pro volnou hru a pro volný pohyb je vyhovující i školní zahrada s herními prvky. Hygienické zázemí je pro děti mladší tří let dostatečné- ve školním řádu máme podmínku přijetí dětí mladší tří let - hygienickou soběstačnost při nástupu do mateřské školy -s možností dopomoci pedagoga či školního asistenta. šatna je vybavena dostatečným úložným prostorem na náhradní oblečení podle potřeby. Podle možností mateřské školy zajišťujeme pokud možno co nejvíce vyhovující režim respektující potřeby jednotlivých dětí ne tříletých . Pro děti ne tříleté vytváříme podmínky pro lepší adaptaci za přítomnosti rodičů a postupného zvykání v MŠ. Podle možností za spolupráce školního asistenta usnadňujeme dětem mladším tří let zvykání v naší MŠ. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí podle aktuálních materiálních a věcných podmínek mateřské školy. Pedagogové ponechávají co největší prostor pro volné hry a pohybové aktivity dvouletých dětí a respektují potřebu většího prostoru pro individuální hry dvouletých dětí a více času na sebeobsahu s dopomocí pedagoga. Učitel uplatňuje laskavý přístup spojený s důsledností, dítě pozitivně motivuje a přijímá. Pedagogové uplatňují laskavě důsledný přístup, respektující věk dítěte a větší emoční podporu. Děti nejsou nuceny při řízených činnostech do aktivit pokud samy nechtějí.

V mateřské škole jsou podporovány pozitivní vztahy , které formou partnerství vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

- *Zvyšovat kvalifikovanost učitelek účastí na seminářích zaměřených na vzdělávání dětí dvouletých*
- *Promyslet oprávněné požadavky ze strany rodičů,*
- *Využívat a vhodně volit vzdělávací nabídku, která odpovídá potřebám a úrovni dětí*
- *.Postupně doplňovat materiály a pomůcky pro vzdělávání dětí ne tříleté.*

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní
 Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Náplň dne:POHÁDKA	CHALOUPKA
<p>Od 6:15-7:15 scházení všech dětí ve třídě zajíčků do 7:15 -7:20- děti se rozcházejí do svých tříd -nabídka pitného režimu, ovoce ,zelenina</p>	<p>Od 6:30</p> <ul style="list-style-type: none"> • scházení dětí - veverky • nabídka pitného režimu, ovoce, zelenina
<p>do 8:30 -příchod všech dětí do MŠ</p> <p>7:15 - 9:45</p> <ul style="list-style-type: none"> • volné spontánní hry, hry dětí, práce s předškoláky • individuální, skupinová nebo částečně řízená činnost(didaktický styl s nabídkou), integrované • hry,pohybové aktivity, spontánní pohyb 	<p>do 8:30 příchod všech dětí ,scházení dětí veverky</p> <p>7:15 – 9:45</p> <ul style="list-style-type: none"> • volné spontánní hry ,hry dětí , práce s předškoláky • individuální, skupinová nebo částečně řízená činnost(didaktický styl s nabídkou) , integrované • hry, pohybové aktivity, spontánní pohyb
<p>8:45-9:15 -dopolední postupná svačina s ovocem, zeleninou</p>	<p>8:45-9:15 -dopolední postupná svačina s ovocem, zeleninou</p>
<p>9:45 - 10:00 příprava na pobyt venku,</p>	<p>9:45 - 10:00 příprava na pobyt venku,</p>
<p>10:00 - 12:00 -</p> <ul style="list-style-type: none"> • pobyt venku, hry podle volby dětí , vycházky , výlety po okolí podle zájmu dětí a třídního plánování 	<p>10:00 - 12:00 -</p> <ul style="list-style-type: none"> • pobyt venku, hry podle volby dětí , vycházky , výlety po okolí podle zájmu dětí a třídního

	plánování
12:00 - 12:30 - oběd	12:00 - 12:30 oběd
Od 12:30 do 13:00 - odchod dětí po obědě domů	Od 12:30 do 13:00 - odchod dětí po obědě domů
12:45 - 14:15 Odpolední odpočinek , -od 13:45- individuální práce s předškoláky , klidová činnost s nespavými dětmi, zájmové činnosti	12:45 – 14:15 Odpolední odpočinek - od 13:45 -individuální práce s předškoláky , klidová činnost s nespavými dětmi, zájmové činnosti
od 14:15 - odpolední svačina	od 14:15 - odpolední svačina
<ul style="list-style-type: none"> • do 16:30 - pohybové aktivity, volné hry dětí • zájmová činnost nebo pobyt venku podle počasí 	<ul style="list-style-type: none"> • do 16:15 - pohybové aktivity, volné hry dětí do • zájmová činnost nebo pobyt venku podle počasí

Třídy jsou naplňovány do počtu 28 dětí dle kapacity školy zapsané v Rejstříku škol a školských zařízení. Všechny třídy jsou s celodenní docházkou , s heterogenním věkovým složením zařízení.

Rozdělení tříd:

A třída **Zajíců** 3-7 let - Třída zaměřená na výtvarnou a estetickou výchovu.

B třída **Myšky** 3-7 let- Třída zaměřená na hudební výchovu, dramatickou výchovu, ekologii.

C třída **Žabky** 3-7 let- Třída zaměřená na hudební, pohybovou a tělesnou výchovu, polytechniku.

třída **ODLOUČENÉ PRACOVIŠTĚ -CHALOUPKA** Veverky 3-7 let- Třída zaměřená na polytechnickou výchovu, estetickou výchovu, dramatizaci.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Děti jsou zařazovány do jednotlivých tříd podle kapacity jednotlivých tříd , jsou zohledňovány sourozenecké vazby a je přihlíženo podle možností k přání rodičů.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Práce pedagogů je zorganizovaná takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Souběžné působení učitelů je organizováno po příchodu učitelky na odpolední směnu , kdy se věnují předškolním dětem a druhá učitelka dětem mladším, po té děti odcházejí do šatny , převléknou se a společně odcházejí na pobyt venku. Při pobytu venku mají pro děti nabídku zajímavých činností na školní zahradě , podporují lásku k živé přírodě a životnímu prostředí, starají se o pěstelský koutek jednotlivých tříd , nebo objevují a poznávají okolí mateřské školy a seznamují se s obcí , ve které je MŠ umístěna. Samozřejmě je zde prostor pro volnou hru podle volby jednotlivých dětí.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria přijetí jsou včas zveřejněna na úřední desce mateřské školy , webu, kde je konkrétní podoba kritérií, které se mohou měnit.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Pokud se zákonný zástupce rozhodne pro individuální vzdělávání jako alternativní formu plnění povinného předškolního vzdělávání, musí to oznámit mateřské škole, do které je dítě zapsáno, nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě povinně vzdělávat.

- Poté co ředitel obdrží oznámení o individuálním vzdělávání, doporučí zákonnému zástupci oblasti rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, ve kterých má být dítě rozvíjeno a ve školním řádu je určen termín ověřování znalostí.
- Rodič se dostaví s dítětem v předem domluveném termínu a čase na ověřování znalostí a dovedností .

- Paní učitelka zapojí dítě do probíhajících činností, kdy bude plnit úkoly na zjištění dovedností a znalostí vždy nenásilnou formou, formou hry nebo rozhovoru .
- Zákonný zástupce obdrží potvrzení o účasti na ověřování dovedností dítěte a o trvání individuálního vzdělávání.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program je vlastní, vychází z Rámcového vzdělávacího programu. Při jeho tvorbě jsme čerpali rovněž z Manuálu k přípravě ŠVP a Programu Zdravá mateřská škola. Prostřednictvím pohádkových hrdinů budovat mravní základy. Využívat estetických aktivit k rozvoji dětské tvořivosti, fantazie a talentu ve výtvarných a pohybových činnostech. Učit děti poznávat okolní svět, své kamarády, vést děti k samostatnosti. Pro naplňování záměrů školy budeme využívat didaktický styl založený na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dětí. Zaměříme se na využívání moderních metod a forem práce – kooperativní učení hrou a činností dětí založené na přímých zážitcích dětí, podporující dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcující radost dětí z učení. Budeme uplatňovat situační učení, spontánní učení založené na principu přirozené nápodoby. Formy – individuální, skupinové, frontální.

Školní vzdělávací program má pro všechny třídy společné cíle a obsah, jednotlivá podtémata a integrované bloky jsou rozpracovány do třídních vzdělávacích programů.

Rámcové cíle předškolního vzdělávání:

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání
- osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Rámcové cíle se promítají do pěti **vzdělávacích oblastí** :

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnosti
5. Dítě a svět

Klíčové kompetence pro etapu předškolního vzdělávání:

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské

Záměrem mateřské školy je v první řadě příjemné prostředí, ve kterém se i rodiče cítí bezpečně a dobře. Dále vhodná a laskavá atmosféra v celé mateřské škole ve vztahu učitel - dítě + učitel personál mateřské školy. Dovést dítě na konci předškolního vzdělávání k tomu, aby v rozsahu individuálních schopností a dovedností získalo přiměřenou psychickou, fyzickou a sociální samostatnost. Tímto přispět, aby dítě bylo "šťastným a spokojeným jedincem". Na základě partnerských vztahů s rodiči navázat plynule na rodinnou výchovu.

Body na kterých je založená vize :

- laskavá důslednost
- týmová spolupráce
- šťastné a spokojené dítě
- rozvoj talentu a potenciálu dítěte

Hodnoty , které mateřské škole napomáhají naplňovat vizi :

- šťastné dítě
- optimální spolupráce a komunikace mezi rodinou a školou
- cíle naplňování pomocí prožitkového učení hrou a činností a spontánní sociální učení

Vize MŠ

- Rozvíjet partnerskou spolupráci s rodinou
- Návrat k tradiční rodinné výchově
- A především " **Šťastné děti - spokojení rodiče**"

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- všestranně rozvíjet děti v prostředí jim blízkém, plném pohody a porozumění
- doplňovat rodinnou výchovu a společně usilovat o šťastné a spokojené prožití dětství
- vést děti k ochraně přírody
- formou dětské hry připravovat děti na další vzdělávání
- usilovat o to, aby čas prožitý v mateřské škole byl pro dítě radostí
- využívat přirozené touhy dítěte poznávat, tvořit a učit se nové věci k rozvoji osobnosti
- zapojit environmentální výchovu
- zefektivnění evaluační činnosti školy

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

- individuální
- skupinové
- frontální

Řízené činnosti jsou zařazovány obvykle v dopoledním čase v návaznosti na třídní plánování v jednotlivých třídách. Využíváme komunikačního kruhu, kdy využíváme slovních, názorných a praktických forem výuky a respektujeme aktuální požadavky dětí v návaznosti na aktuální události během roku.

Metody vzdělávání:

- spontánní činnosti, řízené činnosti
- prožitkové učení
- kooperativní učení,
- spontánní sociální učení prostřednictvím přirozené nápodoby
- situační učení

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami musí odpovídat individuálním potřebám dětí.

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů:

- Podpůrná opatření prvního stupně při mírných obtížích dítěte uplatňuje naše škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Tyto postupy konzultujeme s rodiči a domlouváme se na dalším pedagogickém postupu. V případě, že tyto opatření nejsou do tří měsíců úspěšné, doporučujeme poradu školského poradenského zařízení nebo speciálního pedagogického centra.
- Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Na základě tohoto doporučení a žádosti rodiče naše škola vypracuje individuálně vzdělávací plán (IVP), který citlivě reaguje na vzdělávací potřeby a možnosti dítěte a seznámí s jeho obsahem všechny pedagogy a pracovníky MŠ, aby působení okolí citlivě reagovalo na osobnost dítěte s přiznaným podpůrným opatřením.
- Domluvíme se na podmínkách, organizaci vzdělávání a individualizaci vzdělávacího procesu, případné přítomnosti asistenta pedagoga, úzce spolupracujeme s rodiči a dalšími odborníky.
- Respektujeme individuální potřeby a možnosti dítěte. Volíme vhodné metody a formy vzdělávání vhodné pro děti SVP, vždy po poradě s ŠPZ.
- Vzhledem ke dlouholetým zkušenostem pedagogů se vzděláváním dětí se speciálně vzdělávacími potřebami, přítomnosti zkušené asistentky pedagoga a přítomnosti paní učitelky se vzděláváním speciální pedagog, jsou podmínky v naší MŠ pro tyto děti příznivé.
- V případě přítomnosti dítěte s přiznaným podpůrným opatřením přistupujeme ke snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Vyhodnocování podpůrných opatření probíhá vždy 1 x ročně a po dohodě s konkrétním poradenským zařízením, se kterým průběžně komunikujeme a domlouváme se na dalších vzdělávacích postupech.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami aktivně spolupracujeme s konkrétním poradenským zařízením, SPC, PPP, Ranná péče o dítě, případně OSPOD u dětí se sociálním znevýhodněním.

Zodpovědné osoby:

- Komunikaci a vypracovávání PLPP, IVP má na starosti určená zodpovědná osoba s dostatečným vzděláním a zkušenostmi s dětmi s SVP.
- O pokrocích dětí jsou vedeny pravidelné záznamy, které učitelky konzultují s rodiči i odbornými pracovníky.
- Při vzdělávání těchto dětí škola uplatňuje vhodné vzdělávací metody, prostředky i vysoce

profesionální postoj pedagogů.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

Vycházíme vždy z doporučení školského poradenského zařízení, SPC, PPP. Speciální pedagogická péče je realizována v průběhu celého dne v MŠ a prolíná se všemi činnostmi a aktivitami.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Děti od dvou do tří let jsou začleňovány do běžné třídy se sníženým počtem dětí podle platné legislativy.

Vzhledem k heterogenním třídám v MŠ jsou podmínky pro vzdělávání dětí dvouletých postupně dotvářeny dokupováním vhodných hraček a specifických pomůcek pro zajišťování pocitu bezpečí a jistoty.

Pedagogové uplatňují laskavě důsledný přístup, respektující věk dítěte a větší emoční podporu. Děti nejsou nuceny při řízených činnostech do aktivit pokud samy nechtějí.

Pedagogové ponechávají co největší prostor pro volné hry a pohybové aktivity dvouletých

dětí.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu. Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

- Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základní školy.
- Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb. O předškolním vzdělávání ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro

jazykovou přípravu je rozděleno do dvou, nebo více bloků (podle potřeby) v průběhu týdne.

- Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebné jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti , než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- Jako podpůrný materiál je využito Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro předškolní vzdělávání.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Kdo jsem já, kdo jsi ty a všichni jsme kamarádi

Název integrovaného bloku	Kdo jsem já, kdo jsi ty a všichni jsme kamarádi	
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět	
Charakteristika integrovaného bloku	Seznámení se s prostředím mateřské školy, získání citové samostatnosti. Poznávání společnosti lidí, ostatních dětí a pravidel soužití s ostatními v prostředí mateřské školy. Upevňování vztahu k sobě a ke svému zdraví a bezpečnosti. Uvědomit si, že některé děti jsou už předškoláci a pomáhají a učí mladší, nově příchozí děti. Jak se kdo jmenuje, kde bydlí, kdo zná povolání rodičů. Rozlišovat co dítěti prospívá, co mu škodí a chovat se bezpečně a vytvářet si povědomí o morálních hodnotách. Vnímat potřeby ostatních, naučit se komunikovat ve společnosti ostatních lidí a dětí. Péče o čistotu a zdraví.	
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Kdo jsem já a kdo jsi ty • Poznáváme nové kamarády a prostředí MŠ • To jsou ruce, dlaně -mýdlo s vodou patří na ně • Máme se rádi, chováme se k sobě kamarádsky, pravidla třídy • Já a kniha • Jsem předškolák • Povolání, řemesla rodičů 	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog</p>		<p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p>
	<p>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>	<p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)</p>
<p>se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat</p>	<p>vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat</p>	<p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p>
<p>uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení</p>	<p>rozvoj společenského i estetického vkusu</p>	<p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p>
<p>řeší problémy, na které stačí; známé a</p>	<p>poznávání pravidel společenského</p>	<p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat rozvoj schopnosti sebeovládání	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory spolupracovat s ostatními
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		chápat slovní vtip a humor formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

6.1.2 Společně s kamarády poznávám o objevuji svět

Název integrovaného bloku	Společně s kamarády poznávám o objevuji svět
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Cílem je poskytnout dětem konkrétní zkušenosti a poznatky o světě , přírodě , vést je porozumění zákonitostí přírody a naučit je jak o přírodu chránit. Děti se budou seznamovat s živou a neživou přírodou , poznávat zákonitosti přírody , barevné proměny , seznamovat se s lidovými pranostikami , naučit se co je pro přírodu škodlivé , jak s tím souvisí lidské zdraví a jako může mít poškozování přírody vliv na člověka. Zapojení environmentální výchovy, ekologicky motivované hrové činnosti , přirození podněty z okolí motivované literárními texty, výroba pomůcek a přirozené pozorování změn v přírodě spojené s kulturními akcemi na školní zahradě , vycházky a výlety do okolí, četba, literární příběhy, poslech pohádek s etickým obsahem.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • V jablíčku je malá jabloň

Název integrovaného bloku	Společně s kamarády poznávám o objevuji svět
	<ul style="list-style-type: none"> • Koulela se brambora • Zelenina ta je prima • Už létají draci • Zavírám les i zahrádku • Předjaří • Otevírání zahrádky, jaro je to • Sluníčko popojdi maličko- léto • Doprava – co létá , jezdí , pluje • Naši muzikanti a hudební nástroje • Den země- oheň , voda, vítr • Máme rádi zvířata

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	<p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p>
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem		zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	<p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p>
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	<p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zapamatovat a vybavit vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) poznat některá písmena a číslice, popř. slova ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) prožívat radost ze zvládnutého a poznaného naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení projevovat zájem o knížky, soustředěně

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
	rozvoj a užívání všech smyslů	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání,	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	sledovat a vyprávět příběh, pohádku popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) všimnout si změn a dění v nejbližším okolí zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p>
<p>ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku</p>	<p>poznávání jiných kultur</p>	<p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p>
<p>ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit</p>	<p>vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí</p>	<p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p>

6.1.3 Vše to co má rád a na co se těším

Název integrovaného bloku	Vše to co má rád a na co se těším
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním smyslem je získání povědomí a posílení vztahu k rodině , tradicím a svátkům , které slavíme i v mateřské škole. Hodnotám , které nám poskytuje společnost a rodina, důležitost společně strávených chvil a okamžiků. Posílení vztahu k místu a zemi , ve které žiji, zařazovat do běžného života dítěte činnosti , které zajišťují citový prožitek , uspokojení a radost . Dítě se učí aktivně zapojit do péče o nejbližší okolí a pomáhá při činnostech , při nichž vznikají záměrné aktivity posilující vztah k rodné zemi a tradicím, životnímu prostředí.Seznámit se s tím , že všichni lidé nejsou stejní a mají jiné zvyklosti a tradice.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Svatomartinská cesta • Den státnosti • Čert , Mikuláš • Vánoce • Karneval • Velikonoce • Maminka má svátek • Oslava svátku dětí, děti z celého světa • Den rodiny • Těšíme se na prázdniny • Rozloučení s předškoláky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
	získání relativní citové samostatnosti	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
	rozvoj komunikativních dovedností	utvořit jednoduchý rým

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	(verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činnosti a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	utvořit jednoduchý rým učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	rozvoj schopnosti sebeovládání	
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p> <p>ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem</p>

6.1.4 Chci být zdravý

Název integrovaného bloku	Chci být zdravý
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Cílem je seznámit dítě jednoduchou formou s lidským tělem , zdravým životním stylem , důležitostí pohybu v životě člověka, zvyšování fyzické zdatnosti , sebeobsluhy , péče o své zdraví . Seznámit se s tím co je zdraví prospěšné a co tělu škodí.</p> <p>Zaměřit se na lokomoční a pohybové , manipulační činnosti s jednoduchým náčiním , nářadím , zdravotně zaměřené činnosti, činnosti zaměřené na poznání těla. Příležitosti a činnosti vedoucí k povědomí pravence úrazů a rizikového chování, spontánní hra, experimentování s materiály, hry a činnosti vedoucí k ohleduplnosti, ke schopnostem vyřešit vzájemný spor, poučení o možných nebezpečných situacích. Činnosti zasvěcující do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, činnosti vyvolávající pohodu, veselí, radost z pohybu.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Já a moje zdraví • Sporty a radovánky v létě i v zimě • Já lidské tělo • Lidské smysly • Sportovní olympiáda

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání relativní citové samostatnosti	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	rozhodovat o svých činnostech řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	uvědomění si vlastního těla	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje	osvojení si některých poznatků a	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci sledovat očima zleva doprava sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	spolupracovat s ostatními
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	všímat si změn a dění v nejbližším okolí uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj kooperativních dovedností	
rozlišuje řešení, která jsou funkční	vytváření zdravých životních	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
(vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) zorganizovat hru záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zachovávat správné držení těla
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> <p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p>
<p>se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout</p>	<p>vytváření základů pro práci s informacemi</p>	<p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p>
<p>se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu</p>	<p>osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p>	<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	získání relativní citové samostatnosti	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Plánování jednotlivých tříd je rozpracováno do třídních vzdělávacích plánů (dále TVP PV), který vychází ze ŠVP PV. Každá třída si vybírá vlastní vzdělávací nabídku a podle potřeby každé třídy si vypracovává třídní vzdělávací program a průběžně doplňuje a obohacuje, vkládá materiály do TVP tak, aby z něj mohli čerpat i ostatní pedagogové. Dopisuje svoje poznatky a současně i hodnotí co se povedlo a co se nepovedlo. Témata učitelky je volí na základě aktuálních podmínek ve třídě. Vzdělávací nabídka není závazná, učitelky ji mohou měnit a doplňovat.

TVP PV obsahuje v tabulce :

- charakteristiku integrovaného bloku
- návrhy dílčích témat pro realizaci (nejsou závazná)
- klíčové kompetence

- dílčí cíle
- očekávané výstupy
- za každým splněným dílčím tématem pedagogové zpracují evaluaci jednotlivých témat
- vypíší záměry na zlepšení na základě zhodnocení do příštích let
- vzdělávací cíle mohou být upravovány podle individuálních možností a potřeb dětí
- MŠ vytváří co nejlepší podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a vzdělávání dětí nadaných a netříletých

Pro naplňování vzdělávacích záměrů MŠ nabízí nadstandardní aktivity i místní tradice v podobě :

- oslavy narozenin dětí
- organizování divadelních představení
- Tvořivé dílny pro rodiče a děti
- lidové tradice- masopust- Karneval pro děti
- oslava Mikuláše a vánoční tradice
- spolupráce se ZŠ Arménská a Vedlejší- akademie a besídky , návštěvní dny pro naše předškoláky
- Besídky pro maminky
- školních setkávání s rodiči- vánoční , velikonoční jarmarky
- seznamovací akce Dýňování a štrúdlování
- Den rodiny,tematické výlety podle tradic.
- Pasování předškoláků- rozloučení s diskotekou pro rodiče s dětmi

Záměr:

- *Zapojit nové učitelky do tvorby TVP a spolupráce na ŠVP- - termín od počátku nového školního roku*
- *Přihlásit učitelky na semináře k inovaci, evaluaci ŠVP (zvláště nové p. učitelky), diagnostika dětí, diagnostický arch.- - termín od počátku nového školního roku*

6.3 Dílčí projekty a programy

K doplnění vzdělávací nabídky si třídy vytvářejí a využívají vlastní dílčí projekty :

- "Máme pohádkového čtecího dědečka"- prostřednictvím četby knihy dědeček Tonda děti seznamuje s klasickými pohádkami a příběhy navazají na vzdělávací témata, doplňuje výchovné téma s knihami "Dědečku vyprávěj", navazuje s dětmi mezigenerační kontakt.
- "Mezi námi - mezigeneračně"- podporujeme setkávání lidí všech generací , spolupráce s domovem seniorů v Bohunicích, výroba vánočních dárků s dětmi pro místní babičky a dědečky
- "Sportujeme se Hokejbalem" - v průběhu vzdělávacích činností na školní zahradě je začleněno přirozené rozvíjení sportovních aktivit s hokejkou a brankami pro kluky i holčičky
- "Dítě a zdraví a život kolem mne" - osvěta k čištění zubů- spolupráce se zubními lékaři, screeningové vyšetření zraku Prima vizus, logopedická depistáž prováděná klinickou logopedkou -Poliklinika Starý Lískovec
- "Keramické tvoření"- předškoláci ve spolupráci CVČ Lány
- "Kniha můj kamarád"- besedy pro děti v místní knihovně Jiřího Mahena
- "Za vrátky naší zahrádky"- pěstitelské koutky na školní zahradě v každé třídě - enviromentální projekt na celý školní rok
- Polytechnické vzdělávání - rozvíjení manuální zručnosti hravou formou
- "Tvořílek "- kreativní tvoření pro děti v jednotlivých třídách- 1x měsíčně- práce jednotlivců i skupinová práce

- "Máme rádi zvířata"- výlet a návštěva ZOO Brno- seznamování s exotickými zvířaty
 - výlet a návštěva Jižanského dvora- seznamování s domácími zvířaty
 - výlet v oboře Holedná - divoká , volně žijící zvířata u nás

Nadstandardní placené aktivity:

- "Hrajeme si s anglickými slovíčky"- seznamování se s anglickými slovíčky hrou formou
- "Joga pro děti"- cvičení jogy pro nejmenší
- "Povídálek" - procvičování mluvidem a ohebnosti jazyka hrou formou logopedickým asistentem , návaznost na zjištěné vady řeči při depistáži- spolupráce s klinickým logopedem z Polikliniky Starý Lískovec
- Lemur - lyžování
 - bruslení

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy Soulad ŠVP PV a soulad s RVP PV	Soulad ŠVP PV a soulad s RVP PV <ul style="list-style-type: none"> • Věcné podmínky • Životospráva • Psychosociální podmínky • Organizace Řízení MŠ • Personální a pedagogické zajištění • Spoluúčast rodičů 	Dotazník - evaluace ŠVP Podle kriteria tabulky	1 x ročně	Pedagogové a ředitelka
Pedagogické vedení školy	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnocení práce pedagogů • zhodnocení práce vedení MŠ • spokojenost zaměstnanců 	orientační vstupy vzájemné hospitace sebehodnocení dotazník pro zaměstnance	1x ročně	pedagogové , ředitelka
Kvalita pedagogického sboru	<ul style="list-style-type: none"> • Práce učitelů jejich další vzdělávání podle plánu DVPP na školní rok • Plán dalšího vzdělávání jednotlivých pedagogů 	Vzájemné hospitace ,hospitace ,rozhovor	Průběžně	pedagogové a ředitelka
Vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> • Plnění cílů ŠVP PV • soulad TVP s ŠVP PV 	Evaluace jednotlivých temat rozhovor na pedagogických poradách vzájemné sdílení zkušeností	po ukončení tematické části	pedagogové
Vzdělávací výsledky	Individuální pokroky dítěte	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentace o dětech • vstupní záznamy • portfolium dítěte • evidenční listy 	průběžně, kontrola 2x ročně	pedagogové

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
		<ul style="list-style-type: none"> vstupní dotazníky o dítěti diagnostiky dítěte 		
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Rovný přístup ke vzdělávání	Vyhodnocení podpůrných opatření, IVP, PLPP, PLPR Vyhodnocení vzdělávání dětí s SVP dětí nadaných ze sociálně znevýhodněného prostředí	průběžně	pedagogové